

**WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM
DORADZTWA ZAWODOWEGO**

Szkoła Podstawowa im. ks. Jana Twardowskiego

w Brzozie Stadnickiej

rok szkolny 2025/2026

opracował: Grzegorz Podolec
nauczyciel – doradca zawodowy

PODSTAWA PRAWNA

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 roku – Prawo Oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59)
- Przepisy w prowadzące ustawę – Prawo Oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz.60)
- Ustawa z dnia 7 września 1991 – o Systemie Oświaty (Dz. U. z 2016 r. poz.1943)
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego.

ZAŁOŻENIA WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO

Wybór ścieżki edukacyjno - zawodowej nie jest jednorazowym wydarzeniem, a procesem, którego dokonuje się przez całe życie.

Preferencje zawodowe I zainteresowania wywodzą się z doświadczeń dzieciństwa i rozwijają się wraz z upływem czasu.

Na wybór zawodu wpływają przede wszystkim wartości, zainteresowania, mocne strony, czynniki emocjonalne, rodzaj i poziom wykształcenia oraz środowisko danej osoby.

WSDZ obejmuje pracę indywidualną i grupową z uczniami, rodzicami, nauczycielami. WSDZ ma charakter działań planowanych.

Wspieranie uczniów w wyborze dalszej ścieżki edukacyjno - zawodowej: wyboru szkoły ponadpodstawowej, planowania kariery edukacyjno - zawodowej oraz udzielanie wszelkich informacji na ten temat.

Wspieranie nauczycieli w planowaniu i realizacji WSDZ oraz w planowaniu lekcji przedmiotowych i zajęć związanych z wyborem ścieżki edukacyjno - zawodowej przez uczniów.

Wspieranie rodziców podczas wyboru przez ich dziecko ścieżki kariery edukacyjno - zawodowej.

Cele działań z zakresu doradztwa zawodowego w Szkole Podstawowej

- w klasach I–III: wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji.
- w klasach IV–VI: poznawanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy, kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji.
- w klasach VII–VIII: przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania przy wsparciu doradczym decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji.

Zakres działań i ich adresaci

.Działania związane z doradztwem zawodowym w szkole podstawowej są kierowane do trzech grup adresatów: **uczniów, rodziców i nauczycieli.**

Działania kierowane do uczniów:

- udzielanie porad i konsultacji indywidualnych;
- prowadzenie zajęć grupowych związanych tematycznie z obszarami: poznawanie własnych zasobów; świat zawodów i rynek pracy; rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie; planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno - zawodowych;
- pomaganie uczniom w przygotowywaniu teczek „portfolio”;
- określanie potencjału edukacyjno - zawodowego;
- organizowanie spotkań z przedstawicielami instytucji rynku pracy (zależnie od możliwości spowodowanych ograniczeniami sanitarnymi w br szkolnym)

- stwarzanie okazji do udziału w wydarzeniach takich jak np. targi edukacyjne;
- umożliwianie udziału w spotkaniach informacyjnych z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych;
- informowanie o ofercie kształcenia w szkołach programowo wyższych;
- umożliwienie udziału w spotkaniach z absolwentami szkoły (zaprezentowanie możliwych ścieżek rozwoju edukacyjno - zawodowego);
- organizowanie spotkań z przedstawicielami zawodów;
- stwarzanie uczniom klas VII–VIII możliwości udziału w ramach zajęć edukacyjnych w spotkaniach u lokalnych pracodawców
- umożliwianie dostępu do informacji edukacyjno - zawodowej poprzez stronę internetową szkoły oraz inne źródła tematyczne
- udostępnianie materiałów multimedialnych (np. gier edukacyjnych, filmów i innych e-zasobów) ułatwiających samopoznanie, podejmowanie decyzji edukacyjnych i zawodowych;

Działania kierowane do rodziców:

- organizowanie spotkań informacyjno - doradczych z doradcą zawodowym w szkole;
- inicjowanie kontaktów z przedstawicielami instytucji działających na rynku pracy (zależnie od możliwości spowodowanych ograniczeniami sanitarnymi w br szkolnym)
- organizowanie spotkań z przedstawicielami firm lokalnego rynku pracy;
- prowadzenie konsultacji dotyczących decyzji edukacyjno - zawodowych uczniów;
- informowanie o targach edukacyjnych;
- udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych poprzez stronę internetową szkoły oraz inne źródła tematyczne,
- włączanie rodziców w szkolne działania związane z doradztwem zawodowym.

Działania kierowane do wychowawców i nauczycieli:

- umożliwienie udziału w szkoleniach i kursach z zakresu doradztwa zawodowego;
- prowadzenie lekcji otwartych;
- zwoływanie szkoleniowych posiedzeń rady pedagogicznej;
- inicjowanie kontaktów z przedstawicielami instytucji rynku pracy (zależnie od możliwości spowodowanych ograniczeniami sanitarnymi w br szkolnym);
- organizowanie spotkań z przedstawicielami firm lokalnego rynku pracy;
- udostępnianie zasobów z obszaru doradztwa zawodowego;
- wspieranie w realizacji zadań z obszaru doradztwa zawodowego.

Sposoby realizacji działań z zakresu doradztwa zawodowego

- zajęcia grupowe (lekcyjne) związane z doradztwem zawodowym, prowadzone przez doradcę zawodowego, wynikające z ramowych planów nauczania (Rozporządzenie MEN z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planach nauczania dla publicznych szkół),
- zajęcia związane z wyborem drogi kształcenia oraz zawodu,
- wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu w trakcie bieżącej pracy z uczniami - prowadzone przez doradcę zawodowego, nauczycieli i wychowawców – m.in. na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych, zajęciach z wychowawcą i innych zajęciach, a także w formie indywidualnych porad i konsultacji prowadzonych przez doradcę zawodowego (lub innych specjalistów, wychowawców, nauczycieli).
- podczas innych działań związanych z doradztwem zawodowym realizowanych poza szkołą, np. udział w targach edukacyjnych, wizytach zawodoznawczych w zakładach pracy.

Realizatorzy działań związanych z doradztwem zawodowym

W szkole podstawowej w realizację działań związanych z doradztwem zawodowym zaan

gażowani są wszyscy członkowie rady pedagogicznej: dyrektor, nauczyciele wychowawcy, nauczyciele (w tym nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej), nauczyciel-wychowawca w świetlicy szkolnej, nauczyciele wsparcia psychologicznego, nauczyciel-bibliotekarz, specjaliści (m.in. doradca zawodowy) oraz inne osoby zatrudnione stale bądź doraźnie w szkole, np. pielęgniarka szkolna.

Dyrektor:

- odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym;
- współpracuje z doradcą zawodowym w celu realizacji WSDZ;
- zapewnia warunki do realizowania w szkole zajęć z zakresu doradztwa zawodowego;
- organizuje w szkole wspomaganie realizacji działań z zakresu
- doradztwa zawodowego poprzez planowanie i przeprowadzanie działań mających na celu poprawę jakości pracy placówki w tym obszarze.

Doradca zawodowy:

- określa mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- pomaga uczniom w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej;
- prowadzi zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego oraz zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
- wspiera nauczycieli, wychowawców, specjalistów i rodziców w realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- prowadzi doradztwo indywidualne dla uczniów.
- systematycznie diagnozuje zapotrzebowanie uczniów, rodziców i nauczycieli na działania związane z doradztwem zawodowym;
- planuje, koordynuje, monitoruje i prowadzi ewaluację oraz promuje działania związane z doradztwem zawodowym podejmowane przez szkołę we współpracy z wychowawcami, nauczycielami i specjalistami;
- gromadzi, aktualizuje i udostępnia informacje edukacyjne i zawodowe właściwe dla danego poziomu kształcenia oraz zasoby związane z doradztwem zawodowym
- współpracuje z dyrektorem szkoły, realizując zadania związane z doradztwem zawodowym;
- wspólnie z zespołem przygotowuje projekt WSDZ;

Wychowawcy:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi doradztwa zawodowego;
- włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu doradztwa zawodowego;
- realizują tematy związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym na godzinach wychowawczych oraz innych zajęciach
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej;
- współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno - zawodowej ich dzieci;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele (w tym nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej):

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi doradztwa zawodowego;
- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizowania zajęć doradztwa zawodowego dla uczniów;
- przygotowują uczniów do udziału w konkursach np. zawodoznawczych, prowadzą koła zainteresowań, zajęcia dodatkowe;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele - wychowawcy w świetlicy szkolnej:

- włączają w zajęcia realizowane w świetlicy szkolnej treści z zakresu doradztwa zawodowego
- rozpoznają i wspierają w rozwoju zdolności i uzdolnienia uczniów;
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w wyborze kierunku

kształcenia i zawodu;

- udzielają uczniom informacji o możliwościach korzystania z usług doradcy zawodowego.

Nauczyciel - bibliotekarz:

- współpracuje z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- opracowuje, aktualizuje i udostępnia zasoby dotyczące doradztwa zawodowego;
- włącza się w organizowane przez szkołę i instytucje zewnętrzne wydarzenia z zakresu doradztwa zawodowego.

Inne osoby zatrudnione w szkole, np. pielęgniarka:

- współpracuje z doradcą zawodowym oraz nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- udziela informacji o kwestiach zdrowotnych ważnych w kontekście zawodów wybieranych przez uczniów;
- organizuje dla uczniów spotkania dotyczące dbania o zdrowie i bezpieczeństwo oraz kształtowania właściwych nawyków – adekwatnych do zawodów wybieranych przez uczniów.

Zależnie od koncepcji pracy szkoły podstawowej zakresy czynności dla poszczególnych osób angażujących się w realizowanie WSDZ w szkole mogą ulegać modyfikacjom.

Zasoby materialne przydatne w realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym

Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego są realizowane w specjalnie przeznaczonych do tego sali lub innej sali, w której znajduje się komputer z dostępem do Internetu, tablica multimedialna oraz rzutnik multimedialny. Doradca zawodowy ma zapewniony dostęp do

pracowni komputerowej w celu prowadzenia zajęć grupowych. Uczniowie mają dostęp do komputerów, na których zainstalowane są programy edukacyjne np. w szkolnym centrum multimedialnym lub miejscu do tego przystosowanym, np. w bibliotece.

Wyposażenie doradcy zawodowego stanowią:

- biblioteka z materiałami i publikacjami dla uczniów, dla nauczycieli i rodziców (przewodnik po zawodach, teczki informacji o zawodach, poradniki, materiały zawodoznawcze, ulotki, broszury, klasyfikacja zawodów i specjalności itp.);
- sprzęt do ekspozycji materiałów drukowanych (tablice informacyjne, regały na książki, stojaki na ulotki itp.);
- sprzęt do powielania materiałów informacyjnych (np. drukarka, kserokopiarka);
- zbiory informacji drukowanych (informatory, ulotki, czasopisma specjalistyczne, itp.);
- zbiory informacji multimedialnych (filmy, płyty CD, programy komputerowe itp.);
- materiały wspomagające pracę doradcy i nauczycieli: ankiety, kwestionariusze, scenariusze zajęć itp.;
- materiały biurowe i inne niezbędne do realizacji zajęć z zakresu doradztwa zawodowego, np. markery, tablice (ścienna, magnetyczna, multimedialna - interaktywna).

Sieć współpracy

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa wsparcie merytoryczne dla szkół, także dla szkół podstawowych, stanowią: poradnie psychologiczno-pedagogiczne, ośrodki doskonalenia nauczycieli, biblioteki pedagogiczne i centra kształcenia praktycznego. Jednakże szkoła dodatkowo pozyskuje partnerów wspierających działania związane z doradztwem zawodowym. Są to instytucje, placówki, firmy, które mogą być angażowane w działania kierowane do trzech grup adresatów: uczniów, nauczycieli i rodziców.

Poradnie psychologiczno-pedagogiczne (PPP):

- diagnozowanie predyspozycji, zainteresowań zawodowych uczniów;
- udzielanie pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniu kształcenia i kariery;

- prowadzenie dla uczniów zajęć grupowych z doradztwa zawodowego;
- konsultowanie z doradcą zawodowym działań i dokumentów szkolnych (np. opracowań WSDZ);

Pracodawcy:

- aranżowanie spotkań przedstawicieli firm z uczniami, rodzicami i nauczycielami;
- organizowanie wycieczek zawodoznawczych do firm i obserwacji zawodowych;
- przeprowadzanie wywiadów z przedstawicielami zawodów o temat specyfiki pracy w wybranym zawodzie lub na wybranym stanowisku pracy;

Ośrodek Rozwoju Edukacji (ORE):

- organizowanie szkoleń, seminariów, konferencji z zakresu doradztwa zawodowego;
- przygotowywanie publikacji z zakresu doradztwa zawodowego;
- opracowywanie dokumentów wspierających pracę doradcy zawodowego (programy, wzorcowe rozwiązania, e- zasoby,
- prowadzenie platformy Moodle z informacjami, zasobami z zakresu doradztwa zawodowego.

W zależności od specyfiki szkoły, jej potrzeb i możliwości, a także otoczenia społeczno - gospodarczego nawiązuje ona kontakty, tworzy sieć współpracy z podmiotami, które angażują się w działania z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego.

METODY I FORMY REALIZACJI

- Praca w grupach
- Konsultacje indywidualne
- Wykład z elementami dyskusji
- Burza mózgów
- Warsztaty
- Pogadanki
- Prelekcje
- Prezentacje multimedialne
- Filmy
- Testy
- Ankiety
- Kwestionariusze
- Konkursy
- Lekcje wychowawcze, biblioteczne
- Wykorzystanie materiałów zewnętrznych (KOWEZZIU, ORE, Scholaris, Progra, e-Zamek i inne)
- Gazetka – tablica ścienna
- Wycieczki zawodoznawcze i tematyczne.

Plan realizacji działań

SZKOLNY PROGRAM DORADZTWA ZAWODOWEGO

L.p.	Rodzaj działania	Odbiorcy	Realizowane treści programowe	Terminy realizacji	Metody i formy realizacji	Odpowiedzialni
1.	Zapoznanie z planem WSDZ na rok szkolny 2025/2026	Rada Pedagogiczna		27.08.2025	Posiedzenie Rady Pedagogicznej	Doradca zawodowy, dyrektor
2.	Prezentacja propozycji scenariuszy zajęć zgodnie z założonymi celami działań z zakresu doradztwa zawodowego	Wychowawcy klas		5.09.2025	Spotkania indywidualne z wychowawcami klas	Doradca zawodowy
3.	Realizacja zajęć wg zaproponowanych scenariuszy	uczniowie klas I – III	Poznanie siebie. Świat zawodów i rynek pracy. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno – zawodowych. Poznawanie własnych	Październik – maj 2025/2026	Zajęcia lekcyjne oraz zajęcia dodatkowe.	Wychowawcy klas

			zasobów . Świat zawodów i rynek pracy . Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie . Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych			
4.	Zawody i możliwości zatrudnienia w naszej okolicy	uczniowie	Jak wyżej	wrzesień - czerwiec 2025/2026	Udział w wycieczkach organizowanych do wybranych instytucji i miejsc pracy, spotkania z przedstawicielami różnych zawodów	Wychowawcy klas
5.	Moje mocne strony, uzdolnienia, potrzeby oraz predyspozycje – diagnoza	uczniowie klasy VI	Poznanie własnych zasobów . Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie . Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	II półrocze roku szkolnego	Testy predyspozycji zawodowych, „Labirynt zawodów”	Wychowawcy klas w porozumieniu z doradcą zawodowym
6.	Konkurs plastyczny: „Zawód moich marzeń”.	Uczniowie - chętni	Świat zawodów i rynek pracy . Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	Marzec/kwiecień 2026	Przygotowanie uczniów do konkursu (zakres tematyczny, technika	Doradca zawodowy wg wytycznych organizato

					wykonywania prac)	ra.
7.	Poszerzanie wiedzy w zakresie doradztwa zawodowego	Rada Pedagogic zna		Wg zapotrzebo wania	Konferencje, szkolenia	Dyrektor w porozumie niu z doradcą zawodowy m
8.	Rozwijanie aktywności uczniów, ich zainteresowań oraz postaw prospołecznych w ramach pracy SU i biblioteki szkolnej	uczniowie	Poznanie siebie. Poznanie własnych zasobów Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	Rok szkolny	Akcje charytatywne, zajęcia i zabawy z dziećmi ze świetlicy szkolnej, konkursy biblioteczne	Opiekuno wie SU, bibliotekar z szkolny
9.	Koordynowanie działalności informacyjno – doradczej w szkole.	Uczniowie , nauczyciel e, rodzice.	jak wyżej	Rok szkolny	Konsultacje – wg zapotrzebowani a	Doradca zawodowy
10.	Informacja o założeniach i celach doradztwa zawodowego w szkole, przekazywanie podstawowych informacji	Spółeczno ść szkolna	jak wyżej	Rok szkolny	Gazetka szkolna na korytarzu, zakładka na stronie internetowej szkoły	Doradca zawodowy

	dotyczących kształcenia zawodowego.					
11.	Zajęcia w ramach doradztwa zawodowego	uczniowie klas VII i VIII	Poznanie własnych zasobów . Świat zawodów i rynek pracy . Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie . Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.	Rok szkolny/wg planu zajęć	Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego: metody aktywizujące problemowe - burza mózgów, dyskusja. Metoda dramy - inscenizacje i odgrywanie ról. Sporządzanie osobistego portfolio. Metody testowe (kwestionariusze, ankiety, testy). Metody audiowizualne - filmy edukacyjne, zasoby Internetu i programy multimedialne, prezentacje	Doradca zawodowy

					multimedialne. Treningi umiejętności społecznych, mini wykłady, pogadanki.	
12.	Monitorowanie na bieżąco realizacji zajęć	uczniowie		Rok szkolny		Doradca zawodowy
13.	Ewaluacja dotycząca realizacji WSDZ			Czerwiec 2026	Ankiety, rozmowy indywidualne.	Doradca zawodow y w porozumi eniu z dyrektore m szkoły

Przykładowe programy ze scenariuszami dla poszczególnych klas:

<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>

PRZEWIDYWANE EFEKTY

- Uczeń potrafi rozpoznać i nazwać swoje mocne strony, umiejętności, zainteresowania I talenty.
- Uczeń jest świadomy zmian na rynku pracy oraz racjonalnie potrafi zaplanować swoją ścieżkę edukacyjno - zawodową.
- Uczeń potrafi wyszukać i selektywnie wybrać aktualną i rzetelną informację edukacyjno - zawodową.
- Rodzice wiedzą, jak wspierać dziecko w planowaniu ścieżki edukacyjno – zawodowej.

EWALUACJA

Ankiety skierowane do uczniów i nauczycieli, dotyczące realizacji WSDZ

Wyniki ewaluacji oraz wynikające z niej wnioski zostaną zebrane w raporcie.

Opracował: Grzegorz Podolec